

VIHTA

Arviointikertomus 2021
Tarkastuslautakunta

Arviointikertomus 2021

Vihdin kunnan nykyinen tarkastuslautakunta aloitti toimikautensa 1.8.2021. Kausi päättyy 31.5.2025. Tämä arviointikertomus on nykyisen tarkastuslautakunnan ensimmäinen. Lautakunnan kokoonpano uusiutui kuntavaalien jälkeen lähes täysin ja iso osa lautakunnan jäsenistä on nyt ensimmäistä kertaa tarkastuslautakunnassa ja tekemässä arviointikertomusta. Lautakunnan jäsenten suurella vaihtuvuudella on erityisen suuri merkitys Vihdin kaltaisessa kunnassa, jossa arviointikertomuksen teko toteutetaan lähes kokonaisuudessaan luottamushenkilöiden työnä.

Kuntalain mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tässä arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta tuo esille miten se on hoitanut kuntalain mukaista tehtävää sekä esittää valtuustolle omat havaintonsa tarkastuksensa perusteella. Tarkastuslautakunnan havainnoissa korostuu ne asiat, missä asioissa kunnalla on parantamisen varaa asettamiin tavoitteisiin nähden, mutta toki myös joitakin onnistumisia on nostettu arvioinnissa esille. Mitä selkeämmin valtuusto osaa asettaa mittarin asettamalleen tavoitteelle, sitä paremmin tarkastuslautakunta pystyy arvioimaan tavoitteen toteutumista.

Vuonna 2021 käytiin kuntavaalit ja uudet luottamushenkilöt aloittivat luottamustehtävissään. Vuosi myös jatkui Covid-19 –pandemian värittämänä. Tämäkin vuosi on monessa suhteessa menojen ja tulojen osalta poikkeuksellinen kuten edellinenkin, joten vertailukelpoisuus aiempaan ja tulevaan tulee tämän vuoden osalta huono.

Vihdissä 30.5.2022

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävä, toiminnan tarkoitus ja tavoite

Kuntalaki

- 121 § Tarkastuslautakunta
- Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:
  - 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
  - 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
  - 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
  - 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
  - 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
  - 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.
- Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.
- Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.8.2021 alkaen:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Heidi Nieminen (pj.)	Päivi Lumikumpu
Jarmo Karjala (vpj.)	Simo Takanen
Susanna Tiirikainen	Marja-Liisa Mäkelä
Kari Rastas	Sami Järvinen
John Remes	Minna Kekki

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Antti Luukkanen.

Valtuuston valitsemana tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy vastuullinen tilintarkastaja HT, JHT Tove Lindström-Koli.

Toimintamuodot ja painopisteet

- Tarkastuslautakunta kokoontui syksyn 2021 ja kevään 2022 aikana kymmenen kertaa
  - Kokouksissa arvioitiin kunnan toimia lautakunnan jäsenten vastuualueiden mukaisesti.
  - Tilintarkastaja Tove Lindström-Koli osallistui kokouksiin 1.12.2021, 19.1.2022 ja 30.3.2022 ja tilintarkastajan varahenkilö Janne Majoinen osallistui kokoukseen 21.9.2021
- Tarkastuslautakunnan jäsenet osallistuivat syksyn 2021 aikana tehtävänsä mukaisesti koulutuksiin ja 17.11.2021 oli kunnan tilintarkastajan toteuttama koulutus tarkastuslautakunnan jäsenille
- Arviointia varten kuultiin viranhaltijoita seuraavasti:
  - Kunnanjohtaja Erkki Eerola, 20.10.2021 ja 30.3.2022
  - Talousjohtaja Jere Laine , 1.12.2021 ja 30.3.2022
  - Henkilöstöjohtaja Päivi Pohjola , 1.12.2021 ja 30.3.2022
  - Elinvoimajohtaja Petra Ståhl, 19.1.2022
  - Tekninen johtaja Matti Kokkinen, 19.1.2022
  - Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen, 9.3.2022
  - Opetuspäällikkö Kirsi Hyvämäki 9.3.2022
  - Perusturvakuntayhtymän johtaja Timo Turunen, 16.2.2022

Sidonnaisuusilmoitusten valvonta

- Kuntalain mukaan määrätyillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on 1.6.2017 alkaen ollut velvollisuus ilmoittaa julkisesti sidonnaisuuksistaan.
- Vihdin kunnan julkaistut sidonnaisuusilmoitukset ovat luettavissa kunnan verkkosivuilla osoitteessa:
<https://www.vihti.fi/kuntana/hallinto-ja-paatoksenteko/sidonnaisuusrekisteri/>

Talouden arviointia

Suluissa muutos edelliseen vuoteen tai edellisen vuoden arvo

Talous (kunta)

- Tulot
  - Toimintatuotot nousivat 1,9 M€ edellisestä vuodesta (1 %)
  - Verotulot nousivat 8 M€ edellisestä vuodesta (6,24 %)
  - Valtionosuudet laskivat 7,55 M€ edellisestä vuodesta (18,83 %)
- Menot
  - Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kustannukset laskivat 1,33 M€ edellisestä vuodesta (-1,6%)
- Tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,8 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos on 6,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen (kumulatiivinen ylijäämä 12,93 M€)
- Työttömyysaste laski lähes vuoden 2019 tasolle (10,6 % → 7,8 %)
- Väestömäärä kasvoi 81 henkilöllä (0,28 %)

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Verotulojen kasvu huomattava, mutta näkyvissä on sellaisia epävarmuustekijöitä, jotka edellyttävät jatkossa myös talousmalttia. Resursseja tulee suunnata kasvun edellytysten luomiseen.
- Työttömyysasteen lasku on erittäin hyvä suunta ja vaikka erityisesti alle 30 vuotiaiden työllisyys on kehittynyt hyvin, tulee alle 30 vuotiaiden osalta huomioida pitkittyneen työttömyyden olevan iso tekijä syrjäytymisessä. Kunnan tulee olla erittäin aktiivinen erityisesti nuorten työttömien koulutus- ja työllistymispolkujen etsimisessä.

Henkilöstö (1/3)

Suluissa muutos edelliseen vuoteen tai edellisen vuoden arvo

- Vuoden 2021 talousarviossa henkilöstötyölle asetettiin kaksi tavoitetta: strategian mukainen asiakaslähtöisen palvelukulttuuri ja osaamisen vahvistaminen sekä psykososiaalisen työhyvinvoinnin lisääminen ja työkyvyttömyysriskien tunnistaminen entistä varhaisemmassa vaiheessa. Kunnan strategiassa henkilöstötyön tavoitteeksi on määritelty henkilöstön palveluasenteen ja toimintakulttuurin uudistaminen.
- Henkilöstöä oli vuoden 2021 lopussa 1173. (-17)
- Henkilötyövuodet kasvoivat 7,1 htv.
- Henkilöstökulut vuonna 2021 olivat 50,62 M€ (3,93 %). Henkilöstökulujen osuus kunnan ulkoisista toimintakuluista on 27,89 %.
- Kunnassa ei ollut tarkasteluvuoden aikana lomautuksia tai irtisanomisia.
- Lähtövaihtuvuus kasvoi edellisestä vuodesta merkittävästi ja oli 12,7% eli 116 henkilöä poistui kunnan palveluksesta (8,1% → 12,7%). Kriittisenä rajana pidetään 8 % lähtövaihtuvuutta. Infra- ja tukipalvelukeskuksessa lähtövaihtuvuus on ollut 22 % sekä elinvoimakuksessa 14,6 %.
- Eläkkeelle jäi 21 henkilöä
- Vihdin kunnassa oli sairauspoissaoloja sekä poissaoloja työ- ja työmatkatapaturmien vuoksi vuonna 2021 yhteensä 18 642 kalenteripäivää (v. 2020: 18 321 kalenteripäivää), keskimäärin 17,4 / htv2 (v. 2020: 17,2 / htv2). Lisäystä edelliseen vuoteen oli 321 kalenteripäivää.
- Sairaspoissaolot lisääntyivät erityisesti ateria- ja puhdistuspalveluissa, joissa ne olivat jo aiemminkin suuret
- Sairaspoissaolojen syissä nousua oli erityisesti tuki- ja liikuntaelinten sairauksissa sekä mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöissä

Henkilöstö (2/3)

Suluissa muutos edelliseen vuoteen tai edellisen vuoden arvo

- Työturvallisuusilmoitusten määrä lisääntyi 99 kappaleella edellisestä vuodesta. Ilmoituksia vuonna 2021 oli yhteensä 614.
- Ylivoimaisesti eniten työturvallisuusilmoituksia tehtiin sivistyskeskuksessa ja siellä erityisesti opetustoimessa ja varhaiskasvatuksessa.
- Työtapaturmia sattui 82kpl, joista 71 oli työtapaturmia ja 11 työmatkatapaturmia. Vuonna 2020 tapaturmia oli 49 ja vuonna 2019 tapaturmia oli 83 kpl. Vuoden 2020 osalta tapaturmien määrän laskuun vaikuttivat koronapandemiaan liittyvät rajoitustoimet. Vuonna 2021 tapaturmien määrässä palattiin vuoden 2019 tasolle.
- Työ- ja työmatkatapaturmista johtuvia sairauspoissaoloja oli vuonna 2021 yhteensä 289 kalenteripäivää (v. 2020: 306, v. 2019: 372). Työtapaturmista johtuvia sairauspoissaoloja oli 2021 yhteensä 267 kalenteripäivää (v. 2020: 260, v. 2019: 248) ja työmatkatapaturmista johtuvia sairauspoissaoloja yhteensä 22 kalenteripäivää (v. 2020: 46, v. 2019: 124).
- Työtapaturmia 82 (44), korvauksia maksettiin 19 193 € (47 744 €), korvatut työkyvyttömyyspäivät 112 (210).
- Koko kunnassa KEVA:n kuntoutustuet ovat lisääntyneet merkittävästi vuosien 2020 ja 2021 aikana, yhteensä korvauksia maksettiin 1312 kalenteripäivältä (v. 2020 yhteensä 1154 kalenteripäivältä, v. 2019 238:lta kalenteripäivältä).

Henkilöstö (3/3)

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Asiakaslähtöisen palvelukulttuurin edistämiseen on kiinnitettävä edelleen erityistä huomiota ja määriteltävä konkreettisia keinoja, joilla tavoitteen saavuttamista voidaan mitata ja seurata.
- Koko henkilöstön osaamisen vahvistamisesta on huolehdittava ja järjestettävä tarkoituksenmukaista koulutusta.
- Työhyvinvointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota, edelleen erityisesti psykososiaalisen työhyvinvoinnin lisäämiseen ja työkyvyttömyysriskien tunnistamiseen entistä varhaisemmassa vaiheessa.
- On löydettävä keinoja, joilla sairaspöissaolujen määrää voidaan laskea. Vuonna 2021 asetettuihin tavoitteisiin ei päästy vaan sairaspöissaolujen määrä entisestään kasvoi hieman. Asiaan on kiinnitettävä erityistä huomiota Infra- ja tukipalveluissa sekä ateria- ja puhdistuspalveluissa.
- Työturvallisuusilmoitusten määrä on kasvanut merkittävästi, erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetustoimessa. Ilmoitusten taustasyyt on tutkittava huolellisesti sekä pohdittava konkreettisia keinoja ja toimia tilanteen parantamiseksi.
- Henkilöstön lähtövaihtuvuus on kunnassa huolestuttavan suurta. Kunnassa tulee selvittää tarkasti vaihtuvuuden taustasyyt sekä määritellä keinoja, joiden avulla osaava henkilökunta saadaan viihtymään Vihdin kunnan palveluksessa. Ulkopuolisen tahon suorittama lähtökysely saattaisi tuoda vastauksia suureen vaihtuvuuteen.
- Jokaisen kunnan työntekijän on voitava kokea oma työ merkitykselliseksi!

- Pandemian yhä edelleen jatkuessa kunnan henkilöstöltä on vaadittu paljon venymistä ja joustamista. Tarkastuslautakunta haluaa kiittää henkilöstöä hyvin tehdystä työstä!

Vihdin kunta ei kuntalain mukaan ole erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa

- Kuntalain 118§:n mukaan säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä
- Vihdin kunnan osalta ei toteudu lain mukaiset edellytykset
- Tästä huolimatta talouden näkymät tuleville vuosille ovat haastavat

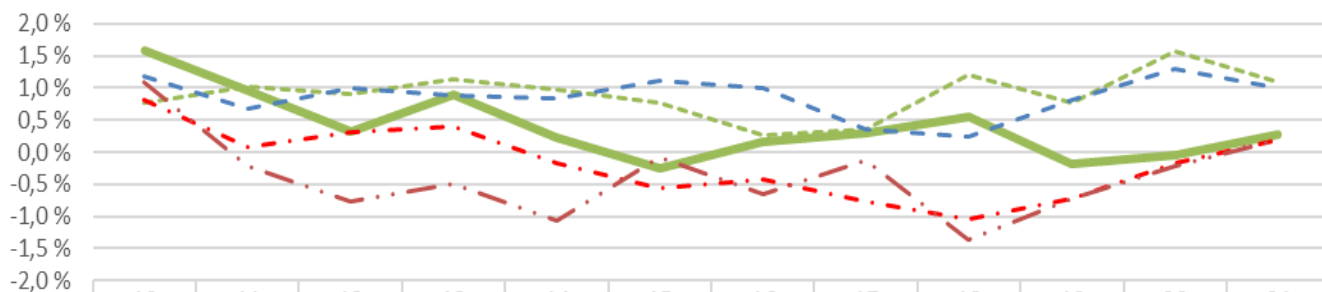
Asukasluvun kehitys

- Asukasluvun kehittyminen ei ole tavoitellulla tasolla.
- Vuoden 2021 lopussa Vihdin kunnassa oli 29 241 asukasta.
- Asukasluvun muutos oli 0,28 % (81 henkilöä), kun tavoite oli +1,0 % (noin +290). Lähikunnista yli prosentin kasvuun ovat pystyneet Nurmijärvi ja Kirkkonummi.
- Ikäryhmittäin tarkasteltuna suurin kasvava ikäryhmä Vihdissä on yli 65-vuotiaat.

Tarkastuslautakunta:

- Strategiakauden aikana 2018-2021 ei ole saavutettu minään vuonna asetettua tavoitetta asukasluvun kehittymisestä.
- Asukasluvun parempi kehittyminen vaatii parempaa kunnan markkinointia ja kunnan maineen paranemista potentiaalisten asukkaiden silmissä.

Asukasluvun suhteellinen muutos Vihti, Nurmijärvi, Kirkkonummi, Karkkila ja Lohja

	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
— Vihti	1,6 %	1,0 %	0,3 %	0,9 %	0,2 %	-0,3 %	0,2 %	0,3 %	0,5 %	-0,2 %	0,0 %	0,28 %
- - - Nurmijärvi	0,8 %	1,0 %	0,9 %	1,1 %	1,0 %	0,8 %	0,3 %	0,4 %	1,2 %	0,8 %	1,6 %	1,10 %
- - - Kirkkonummi	1,2 %	0,7 %	1,0 %	0,9 %	0,8 %	1,1 %	1,0 %	0,4 %	0,2 %	0,8 %	1,3 %	1,00 %
- · - Lohja	0,8 %	0,1 %	0,3 %	0,4 %	-0,2 %	-0,6 %	-0,4 %	-0,8 %	-1,0 %	-0,7 %	-0,2 %	0,20 %
· · · Karkkila	1,1 %	-0,2 %	-0,8 %	-0,5 %	-1,1 %	-0,1 %	-0,6 %	-0,1 %	-1,4 %	-0,7 %	-0,2 %	0,20 %

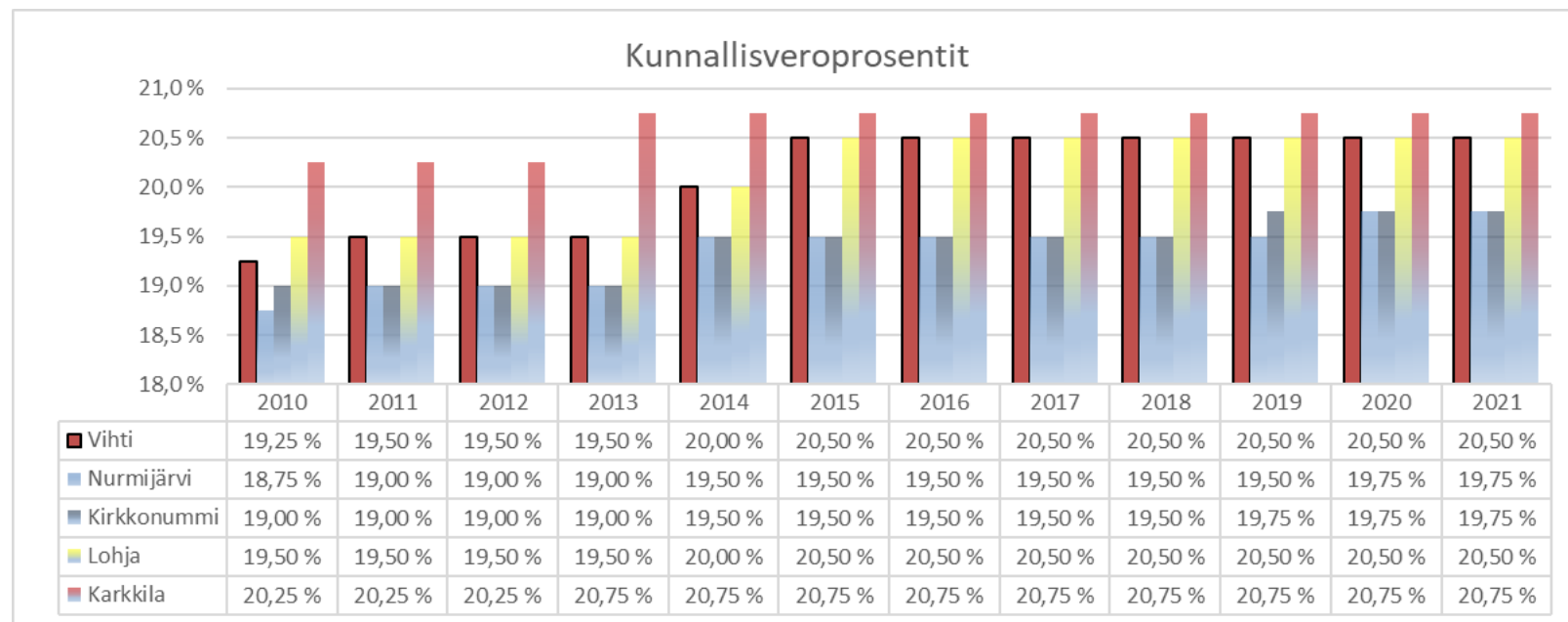
Huom! Lohjan asukasluvussa huomioitu tarkasteluajankohtana tehdyt kuntaliitokset

Veroprosentin kehitys

- Vihdin verotus on samalla tasolla Lohjan ja Karkkilan kanssa, mutta hieman korkeampi kuin Kirkkonummella tai Nurmijärvellä
- Kuntien painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti oli vuonna 2021 20,02 %

Tarkastuslautakunta:

- Veroprosentin alentaminen edellyttäisi nykyistä laajempaa veropohjaa asukasluvun suotuisan kehittymisen tai yhteisöveron kautta

Kunnan konserni ja tytäryhteisöt

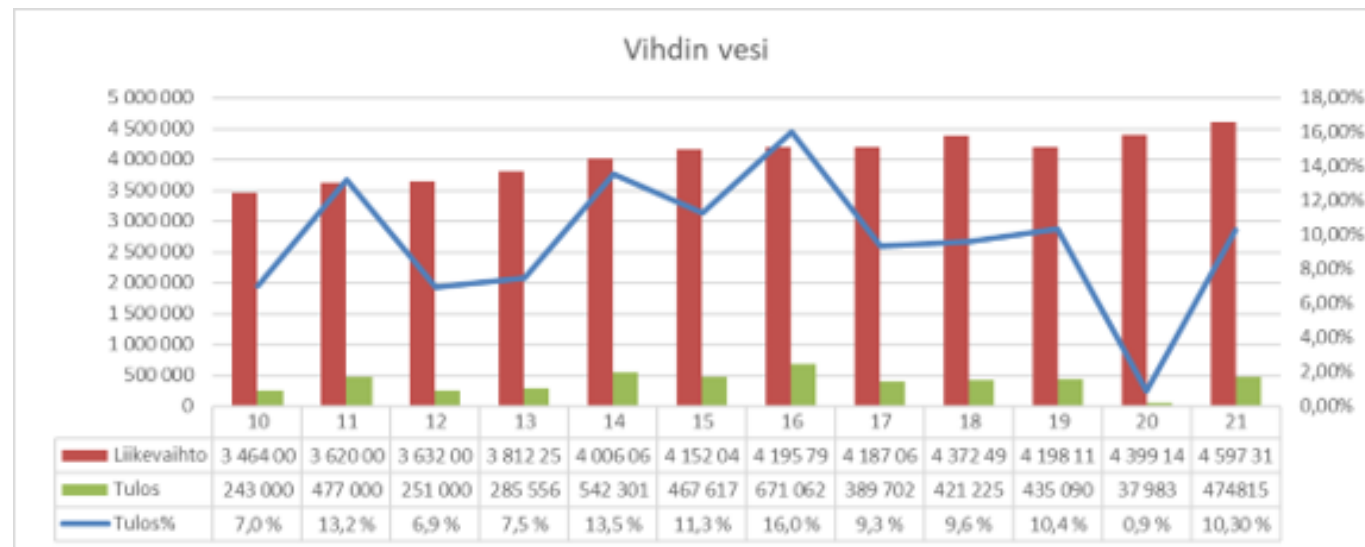
- Vihdin kuntakonsernin tytäryhteisöt ovat melko pieniä, ja niiden merkitys konsernitilinpäätöksessä on varsin vähäinen.
  - Kuntakonserniin kuuluvat nyt seuraavat tytäryhtiöt
    - Nummelan Aluelämpö Oy, Kunnan omistus 60 %
    - Nummelan Teollisuustalo Oy, Kunnan omistus 100 %
    - Palman Tieto-Taito-Keskus Oy, Kunnan omistus 100 %

Tarkastuslautakunta:

- Tytäryhtiöinen tilanne on sängen hyvä, ja niiden kehittämistä tulee jatkaa kunnan kokonaiset huomioiden.

Vihdin vesihuoltolaitos

- Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on tarjota asiakkailleen toimiva vesi- ja jätevesijärjestelmä kunnanhallituksen vahvistamalla toiminta-alueella.
- Vihdin vesihuoltolaitos on 1.1.2018 alkaen toiminut kirjanpidollisesti eriyttynä taseyksikkönä ja sen yhtiöittäminen oli suunnitteilla vuonna 2021, mutta asia ei edennyt.
- Vihdin kunta on hakemassa ympäristölupaa uutta vedenpuhdistamoa varten
- Toimintatuotot nousivat, samoin toimintakulut. Toimintakate toteutui budjetoitua parempana.
- Uusia liittymiä tuli 43 kpl. Liittymismaksuja saatiin yhteensä 291 960 €.
- Investoinneista toteutui noin 55 % (edellisenä vuonna 84 %)
- Lähiajan merkittävin asia on tuleva jätevesien käsittelyratkaisu.

Tarkastuslautakunta:

- Tuleva jätevesiratkaisu tulee olla kuntalaisten kokonaisedun mukainen.

Investoinnit

Suluissa muutos edelliseen vuoteen tai edellisen vuoden arvo

- Investointien määrärahojen sitovuustaso on talousarviossa määritelty toiminnoittain.
  - Alkuperäisessä talousarviossa investointimäärärahat olivat nettona - 19,4 M€ (- 14,1 M€).
  - Muutetun talousarvion mukaan investointimäärärahat olivat nettona - 21 M€ (- 13,52 M€).
  - Investointien toteuma oli nettona -14 M€ (-7,97 M€)
- Suurimpia investointeja:
  - Kunnan strateginen maanhankinta
  - Rakenteilla oleva Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskus.

Tarkastuslautakunta:

- Kokonaisuudessaan investointiohjelma jäi reilusti suunnitellusta, kuten edellisenäkin vuotena.
- Investointiohjelman realistisuuteen on kiinnitettävä yhä huomiota, kuten tarkastuslautakunta on aiempinakin vuosina todennut.

Havainnot taloushallinnon prosesseista

Tarkastuslautakunta:

- Sisäisen valvonnan selonteossa tulisi käydä ilmi:
  - Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella
  - Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella
- Talouden ennustaminen
  - Talouden ennustamisessa on tullut yllätyksiä lyhyellä tähtäimellä, taloushallinnon prosesseja on kehitettävä paremman ennakkoinnin mahdollistamiseksi
- Tilintarkastus
  - Vihdin kunnassa tilintarkastukseen on käytetty noin 5 työpäivää. Tämä on selkeästi vähemmän kuin vertailukunnissa tilintarkastukseen käytettävä aika.

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

- Toiminnalliset tavoitteet

- Vuodelle 2021 valtuusto oli asettanut 16 toiminnallista tavoitetta, ja niille yhteensä 36 mittaroitavaa tekoa

- Tarkastuslautakunta

- Hyvä että mittarit on asetettu ja niiden toteutuminen on arvioitu
- Joiltain osin tavoitteet ovat epämääräisellä tasolla ja vaikka niille on kerrottu teot ja mittarit, on konkreettista toteutumaa silti vaikea arvioida
- Seuraavilla sivuilla on yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta sekä tarkastuslautakunnan arviot joistain keskeisistä toteutuma-arvioista

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

- Aktiivisten ihmisten Vihti

Tavoitteet	Teot	Toteutuma	Per tavoite	Per osa-alue
Kunta on koko paikallisen toiminnan rakentumisen ja kehittämisen mahdollistaja	Kunnan ja järjestöjen välisen yhteistyön perusteet sekä avustusperiaatteet ja tilavuokrat määräytyvät tasapuolisesti ja läpinäkyvästi	75 %	73 %	74 %
	Sosiaali- ja terveystalouden uudistukseen valmistautuminen	75 %		
	Edunvalvontamallin jatkokehittäminen	70 %		
Avoimuus- ja osallistumiskulttuurin kehittäminen Vihdissä. Edistämällä osallistumista ja avoimuutta mahdollistetaan keskinäisen luottamuksen vahvistuminen	Yhteistyöhankkeet vihtiläisten toimijoiden kanssa	60 %	63 %	
	Kunnan palautejärjestelmän kehittäminen	90 %		
	Ennaltaehkäisevien palveluiden kehittäminen	100 %		
	Päätösten vaikutuksia arvioidaan valmistelun yhteydessä vahvistetun arviointimenettelyn mukaisesti	0 %		
Kunta tarvitsee kehittyäkseen ja erottuakseen erilaisia innovaatioita. Kunta panostaa strategiakaudella kokeiluihin ja uuteen toimintakulttuuriin, joka kannustaa yrittämään uutta ja ottamaan hallittuja riskejä	Urheilupaikkojen sähkölkutuksen kehittäminen	100 %	100 %	
	Omatoimikirjaston kehittäminen ja laajentaminen	100 %		

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - Aktiivisten ihmisten Vihti

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Edunvalvonta alueellisissa ja valtakunnallisissa kehityskohteissa ja –projekteissa on kunnan kannalta kriittisen tärkeää, eikä siinä pidä viivytellä, pelkkä mallin luominen ei vielä riitä, eikä sekään ole vielä valmis
- Innovaatioiden kehittämisessä kunnianhimon tason pitäisi olla huomattavasti korkeampi, jos todella halutaan erottua

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - Vihdissä, Vihdistä, Vihtiin (1/2)

Tavoitteet	Teot	Toteutuma	Per tavoite	Per osa-alue
Joukkoliikenteen kehittämiseen etsitään ratkaisuja, joiden avulla liikkuminen Vihdissä, Vihdistä ja Vihtiin helpottuisi. Vihdillä on mahdollisuus olla etujoukoissa kokeilemassa liikennemuotoja, jotka innostavat älykkääseen liikkumiseen. Meillä on myös tavoitteena löytää ympäristön kannalta kestävämpiä ratkaisuja, jotka samalla muodostavat toimivan liikennejärjestelmän	Palvelulupauksen/joukko-iikenteen kohdentaminen käyttäjämääriltään tarpeellisiin vuoroihin ja yhteysväleihin, sekä kehitetään pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa opiskelu- ja työmatkaliikennettä.	100 %	81 %	68 %
	Joukkoliikenneinformaation parantaminen Vihdin linja-autoasemilla ja sähköisissä palveluissa	50 %		
	Yhtenäisen lipputuotteen edistäminen Länsi-Uusimaalle ja pääkaupunkiseudulle	100 %		
	Joukkoliikenteen järjestämistavan arviointi	75%		
Kannustamme ihmisiä liikkumaan luonnossa ja edistämme luonnon virkistyskäyttöä. Kunnan alueen liikuntareitistöjen rakentaminen sekä nykyisten reittien kunnossapidon ja saavutettavuuden parantaminen ovat tärkeitä tekoja, joiden avulla tarjoamme parempia ulkona liikkumisen puitteita. Näemme Nuuksion arvon vihtiläisenä eräalueena entistäkin paremmin. Nuksio vahvistaa kunnan matkailun ja vapaa-ajan liikkumisen vetovoimaisuutta.	Kevyen liikenteen väylien kehittäminen	70 %	68 %	
	Kirkonkylän ranta-alueen kehittäminen	60 %		
	Nuuksion läntinen portti	75 %		

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - Vihdissä, Vihdistä, Vihtiin (2/2)

Tavoitteet	Teot	Toteutuma	Per tavoite	Per osa-alue
Kunta panostaa sähköisiin palveluihin sekä digitalisaation hyödyntämiseen. Sähköiset asiointipalvelut ovat ensisijaisia, ja ne tulee olla käytettävissä viikonpäivästä tai kellonajasta riippumatta. Asiakkaille sähköiset palvelumme näkyvät yhden luukun periaatteena.	Tiedolla johtamisen raportteja kehitetään	25 %	25 %	68 %
Kunnan luottamushenkilöillä ja työntekijöillä on ratkaiseva rooli siinä, miten kuntaorganisaation palvelut asukkaillemme näyttäytyvät. Luomme uudenlaista toimintakulttuuria, jonka keskeisimpänä tavoitteena on palvella vihtiläisiä rakentavalla ja ratkaisukeskeisellä asenteella.	Valtuustokauden vaihtuessa perehdytetään uudet luottamushenkilöt kunnan toimintaympäristön lisäksi asiakaslähtöiseen toimintakulttuuriin	100 %	100 %	
Mahdollistamme myös työn tekemisen kotikunnasta käsin. Strategiakaudella edistämme nopeiden verkoyhteyksien laajentamismahdollisuuksia kunnan eri alueille. Nopeat ja kattavat yhteydet mahdollisimman laajasti koko kunnan alueella parantavat asukkaidemme etätyömahdollisuuksia merkittävästi. Lisäksi kokeilemme kunnan toimipisteiden käyttöä etätyöpisteinä.	Nopeiden kuluttajayhteyksien saatavuus Vihdin alueella paranee kunnan toiminnan seurauksena. Lisäksi kunnan toimipisteiden käyttöä etätyöpisteinä on kokeiltu.	20 %	20 %	

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - Vihdissä, Vihdistä, Vihtiin

Tarkastuslautakunnan huomioita:

- Joukkoliikenteen kehittäminen ei kuntalaisten havaintojen perusteella ole toteutunut niin hyvin kuin kerrotuista tuloksista voisi päätellä
- Liikkumaan kannustamisen teot ovat suurelta osin pahasti vaiheessa – siihen nähden 74 % toteutuma on yläkanttiin oleva näkemys

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - Vahvempaa elinvoimaa (1/3)

Tavoitteet	Teot	Toteutuma	Per tavoite	Per osa-alue
Kunnan elinvoimaisuus tarvitsee väestönkasvun lisäksi myös yritysten ja työpaikkojen kasvua. Vahvistamme tätä työtä ja olemme monipuolinen eri palveluiden tarjoaja sekä yrittäjyyden mahdollistava kunta. Kunnan tarjoamalla käytännön palveluilla helpotamme yritysten sijoittumista. Yritykset saavat kaikki tarvitsemansa palvelut saman katon alta – oli kyseessä sitten suuryritys tai vasta aloittava pienempi yritystoiminta.	Uusien yritysalueiden asemakaavojen saattaminen hyväksyttäväksi ja tonttien myynnin käynnistyminen	90 %	90 %	63 %
Strategiakaudella nostamme maankäytön asiat kunnan kehittämisen tärkeimmäksi välineeksi. Näin parannamme niin yritysten toiminnankuin monipuolisen asuntotarjonnankin perusedellytyksiä. Tavoitteena on, että pystymme vastaamaan välittömästi mihin tahansa yritystoimintaa tai asumista koskevaan maankäyttöliikkeen tarpeeseen matkailun ja vapaa-ajan liikkumisen vetovoimaisuutta.	Maanhankinnassa, kaavoituksessa sekä tontinluovutuksessa tehdään määrätietoista työtä kunnalle MAL-sopimuksessa asetettujen asuntotuotantotavoitteiden saavuttamiseksi	25 %	77 %	
	Kaavoituksessa tehdään vuosittain vähintään 1 uusi asuin-alueavaus, joka toteutuessaan edesauttaa kunnan tontinluovutustavoitteiden saavuttamista	100 %		
	Kunnallistekniikan palvelut tukevat kaavoituksen ja maankaatopaikan työn toteutusta	58 %		
	Toimivat tilat ovat kunnan vetovoimatekijä	100 %		
	Vesilaitoksen toimintaedellytysten vahvistaminen	100 %		

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - Vahvempaa elinvoimaa (2/3)

Tavoitteet	Teot	Toteutuma	Per tavoite	Per osa-alue
Vihdin tunnettuus yritysten hyvänä sijoittumispaikkana vaatii aiempaa vahvempaa esilläoloa, jatkuvaa näkymistä ulospäin. Vihdin entistäkin elinvoimaisempi yrityselmä edellyttää mielikuvien aktiivista rakentamista ja viestintävireen ylläpitämistä.	Vihdin tunnettuus yritysten hyvänä sijoittumispaikkana kasvaa	25 %	25 %	63 %
Toteutamme seuraavan neljän vuoden aikana brändistrategiassamme määriteltyjä tekoja, jotka nostavat Vihdin mukaan keskusteluihin varteenotettavana vaihtoehtona. Kunnan markki-nointia lisätään systemaattisesti, ja vuositasolla tehdään yksi isompi, valtakunnallista näkyvyyttä saava teko, jonka avulla Vihti nousee puheenaiheeksi.	Vihdin tunnettavuutta lisätään ja katukuvaa uusitaan tuomalla katukuvaan uusia uniikkeja elementtejä	50 %	40 %	
	Kunta toimii alustana elinvoimaisten kylien brändäykselle ja edistää Vihdin brändityötä	30 %		
Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi sitoudumme Kuuma-kuntien päivitetyn ilmastostrategian toimenpiteisiin ja kannamme oman osuutemme siinä asetetuista vähennystavoitteista	Koko kunnan henkilöstön osallistaminen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen	25 %	25 %	

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - Vahvempaa elinvoimaa (3/3)

Tavoitteet	Teot	Toteutuma	Per tavoite	Per osa-alue
Liikumme kohti uutta toimintakulttuuria satsaamalla henkilöstömme osaamiseen ja innovatiiviseen johtamiseen. Hyvinvoiva henkilöstö on arvomme.	Psykososiaalisen työhyvinvoinnin lisääminen Työkyvyttömyysriskien tunnistaminen entistä varhaisemmassa vaiheessa, (Sairauspoissaolojen vähentäminen)	50 %	75 %	63 %
	Strategian mukainen asiakaslähtöinen palvelukulttuuri, osaamisen vahvistaminen	100 %		
Vastuullinen taloudenpito on kunnassa tehtävän mahdollistamisen perusta	Kunnan talousraportoinnin kehittäminen	10 %	37 %	
	Kunnan talous on tasapainossa	25 %		
	Kunnan riskit ovat hallinnassa	25 %		
	Sosiaali- ja terveystalouden menokehityksen hidastaminen	25 %		
	Erityisen tuen prosessien kehittäminen	100 %		

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen - Vahvempaa elinvoimaa

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Vihdin tunnettuuden ja brändäyksen kehitys on selkeästi heikohkolla tasolla ja on tulevaisuuden tärkeä kehityskohde
  - Katukuvassa näkyvät elementit –teon toteutuminen on arvioitu yläkanttiin
- Maankaatopaikka-asian tilanne on huolestuttava
- Talouden ja sen seurannan kehittämisesä nähdään paljon tekemistä, hyvä että asia on tiedostettu ja toimenpiteitä sen perusteella tullaan tekemään
  - Tällä osa-alueella on oltu itsekriittisempiä
- Onko asiakaslähtöinen palvelukulttuuri toteutunut? Tästä voidaan olla eri mieltäkin, toki mittareiden mukaan näin voi olla, mutta tästä kaivataan todellisempaa näyttöä tuloksista, kuin pelkistä toimenpiteistä

Talousarvion toteutumisvertailu toimielimittäin

- Toimintakatteen toteuman ja muutetun talousarvion erotus:

Toimielin	Erotus
Keskusvaalilautakunta	-189
Tarkastuslautakunta	-1 219
Kunnanhallitus	3 753 077
Sivistyslautakunta	-445 911
Hyvinvointilautakunta	20 010
Elinvoimalautakunta	423 839
Ympäristölautakunta	162 270

- Vuoden 2021 aikana tehtiin talousarvioon - 3,4 M€ muutokset toimintakatteeseen. Suurimmat muutokset tehtiin kunnanhallituksen (-2,2 M€) ja sivistyslautakunnan (-1,2 M€) toimintakatteisiin.

- Talousarvio on käyttötalouden osalta sitova valtuustoon nähden toimielimittäin
- Kunnanhallituksen ja elinvoimalautakunnan osalta sitova tulostavoite on toimintakate vähennettynä pysyvien vastaavien myyntivoitoilla ja lisättynä pysyvien vastaavien myyntikuluilla. Muiden osalta sitovana määrärahana on toimintakate.

Tarkastuslautakunta:

- Sivistyslautakunnan osalta talouden ennustamisessa ei ole toimintavuoden aikana onnistuttu ja valtuustoon nähden sitova määräraha on ylittynyt merkittävästi, vaikka talousarviota sen osalta on muutettu toimintavuoden aikana ja viimeisen kerran joulukuussa 2021.

Kunnanhallitus

Vuoden 2021 keskeiset asiat

- Etelä-Nummelan kaava, työpaikka-alue sekä koulu- ja päiväkotikeskuksen rakentamishanke
- Palvelutuotannon tehostamisohjelman 2022-2023 valmistelu
- Keväällä valmisteltiin ja hyväksyttiin Vihdin kunnan hallintosääntö, jota muutettiin heti syksyllä
- Raiderahaston perustaminen
- Kuntavaalivuoden takia käsittelyssä oli paljon luottamuspaikkoihin liittyviä valintoja
- Maanostoja runsaasti

Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Viranhaltijoiden osalta käytetään paljon aikaa sellaisten asioiden valmisteluun, jotka tehdyn työn osalta lopullisessa päätöksenteossa jää ainakin osin käyttämättä (esimerkkinä Palvelutuotannon tehostamisohjelman valmistelu)

Sivistyslautakunta / Varhaiskasvatus

Vuoden 2021 keskeiset asiat

- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä on vähentynyt (joskin vuonna 2021 on syntyvyys on kasvanut), mutta varhaiskasvatukseen osallistumisen aste on kasvanut.
- Kaksivuotisen esiopetuskokeilun järjestäminen Enärannan, Lankilan, Metsäpolun, Myrskylänmäen, Otalammen ja Vihtijärven päiväkodeissa. Ensimmäiset kokemukset kaksivuotisesta esiopetuskokeilusta saadaan kuitenkin vasta vuonna 2023.

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Talousarvion mukaan varhaiskasvatuksen erityisopettajamäärän kasvattaminen on ollut toiveena ja tässä onnistuttiin vuonna 2021 (käytettävissä oli 8 erityisopettajaa).
- Ennaltaehkäisevään työhön on syytä panostaa tulevaisuudessa enemmän:
  - Varhaiskasvatuksen ja perhesosiaalityön yhteistyön vahvistaminen, matalan kynnyksen perhetyö on ollut tavoitteena, mutta pandemian vuoksi työtä ei ole pystytty jatkamaan alun pilottivaihetta pidemmälle.
  - Varhaiskasvatuksen erityisopettajia on koulutettu neuropsykiatrisen oireilun osalta ja tätä koulutusta on tarkoitus jatkaa ja mahdollisuuksien mukaan laajentaa tulevina vuosina.
- Asiakastytyväisyyskyselyt tulee ulottaa palvelujen käyttäjille saakka ja tulee huomioida, että tuotettavien palvelujen laatu on kunnalle vetovoimatekijä.
- Sähköisten palveluiden kehittämiseen on syytä panostaa merkittävästi.
- Kuntalaisten yhdenmukaiseen kohteluun tulee kiinnittää huomiota kaikessa päätöksenteossa (ml. varhaiskasvatuksen ryhmäkoot) ja mikäli yleisistä periaatteista poikkeamiseen on perusteltu hyvä syy, se tulee nostaa selkeästi esiin päätöksen perusteluissa (pöytäkirjoissa).

Sivistyslautakunta / Opetus

Vuoden 2021 keskeiset asiat

Opetus

- Tuntikehys kasvoi hieman: 6650 (2019-2020) ->6570 (2020-2021) ->6379 (2021-2022)
- Lukion kurssimäärät ovat kasvaneet 670 (2019-2020)->670 (2020-2021) ->685 (2021-2022)
- Covid 19 –pandemia on jatkunut edelleen ja vaikuttanut merkittävästi etenkin toisen asteen opiskelijoihin.

Erityisopetus

- Vaikka kokonaisoppilasmäärä kunnassa on hieman pienentynyt, niin erityislasten suhteellisen määrän kasvu on jatkunut edelleen. Kunnan oppilaista n. 30% on joko tehostetun tuen tai erityisen tuen piirissä ja näistä vain pieni osa on sijaiskodeissa olevia lapsia/nuoria.
- Erityisopetuksen kehittäminen on aloitettu erityisopetuksen asiantuntijan johdolla. Sen linjauksia ovat tuen portaiden kriteerien selkiyttäminen perusopetuslain näkökulmasta ja erityisopetuksen rakenteiden tarkastelu kuntakohtaisesti ja alueellisesti oppilaiden yhdenvertaisuuden ja oikea-aikaisen ja –muotoisen opetuksen ja tuen varmistamiseksi.

Oppivelvollisuuslain uudistus 1.8.2021

- Oppivelvollisuus laajeni
- Toisen asteen opinnoista tuli maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille
  - Oppivelvollisen hakeutumisvelvollisuutta sekä perusopetuksen järjestäjän hakeutumisvelvollisuuden ohjaus- ja valvontavastuuta koskevat oppivelvollisuuslain säännökset tulivat voimaan jo 1.1.2021.

Sivistyslautakunta / Opetus

Tarkastuslautakunnan huomiot:

Opetus

- Hobby Hour –harrastetuntien järjestäminen on ollut hieno onnistuminen. Harrastustuntien jälkeiseen koulukuljetukseen järjestämiseen liittyvä kokeilu kuljetusoppilaille on oikeansuuntaista kehitystä, ja on syytä selvittää sen mahdollistamista koko kunnan alueen kuljetusoppilaille.
- Pandemian jälkihoitoon tulee löytää toimivat ratkaisut:
  - Pandemian aikana muodostunut oppimisvaje tulee saada kurottua umpeen.
  - Erilaisia tukikeinoja tulee edelleen käyttää siten, että varmistetaan lasten ja nuorten valmistuminen sekä perusopetuksesta, että toisen asteen opinnoista.
  - Lasten ja nuorten pahoinvointi on kasvanut merkittävästi kunnassamme pandemian aikana. Mielenterveyspalveluihin pääsyä on helpotettava ja nopeutettava.

Erytisopetus

- Vihdin kunnassa on huomattavan paljon tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevia oppilaita verrattuna muihin kuntiin. On syytä jatkaa erityisopetuksen kehittämistä ja tuen portaiden kriteerien selkiyttäminen perusopetuslain näkökulmasta ja erityisopetuksen rakenteiden tarkastelua kuntakohtaisesti ja alueellisesti oppilaiden yhdenvertaisuuden ja oikea-aikaisen ja –muotoisen opetuksen ja tuen varmistamiseksi.
- On syytä myös selvittää tuentarpeiden yleisimmät taustasyöt ja panostaa edelleen henkilökunnan kouluttamiseen tuentarpeiden taustasyiden kanssa pärjäämiseksi. Lisäksi on etsittävä keinoja, joilla tuentarpeisia lapsia voidaan auttaa jokapäiväisessä arjessa ja siten tukea henkilökunnan työhyvinvointia.
- Osana kehitysprosessia on syytä määritellä selkeämmin ja yksityiskohtaisemmin se, että mitä ennaltaehkäisevät toimet konkreettisesti tarkoittavat ja kiinnitettävä huomiota näiden toimien toteutumiseen.
- Asiakastytyväisyyskyselyitä tulisi tehdä myös oppilaille ja heidän huoltajilleen mahdollisten ongelmakohtien selvittämiseksi.
- Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten/nuorten ja perheiden asianmukainen tuensaanti on varmistettava sekä varhaiskasvatuksessa että kouluissa ja myös sosiaalihuollon perhetyössä.

Sivistyslautakunta / Opiskeluhoolto

Vuoden 2021 keskeiset asiat

- Vuoden 2021 aikana Vihdin kunta perusti kuntaan kuntatasoisen opiskeluhoollon ohjausryhmän, joka vastaa lakisääteisesti sille asetetuista tehtävistä. Ryhmän tehtävät ovat olleet aiemmin osa koko Karviaisen alueen Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmän toimintaa. Järjestäytymällä uudestaan on pystytty takaamaan paremmin lakisääteisten tehtävien toteuttaminen.
- Opiskeluhoollon kuraattoripalvelua on pyritty kehittämään siten, että vihtiläiset lapset ja nuoret ovat yhdenvertaisessa asemassa kuraattoripalveluiden suhteen. Kuraattoreiden vahva ja ajantasainen sosiaalialan ammatillinen osaaminen ja ammattimainen refleктоiva tiimityöskentely vahvistavat kuraattoripalveluiden laadun korkeaa tasoa. Vihdin kuraattoripalvelut turvattiin ja järjestettiin v. 2021 valtiollisten ohjeistusten ja suositusten mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Oppilashuollon osalta oppilaisen osallisuuden ja hyvinvoinnin seuraaminen yhteisöllisen opiskeluhoollon keinoin ei ole ollut mahdollista siten kuin oli suunniteltu Covid19 –pandemiasta johtuen. Asiaan tulee kiinnittää erityistä huomiota lähivuosina.
- Opiskeluhoollon koordinointia sekä resurssointia tulee edelleen vahvistaa siten, että vihtiläiset koulut ovat yhdenvertaisessa asemassa opiskeluhoollon järjestämisessä ja toteuttamisessa.
- Opiskeluhooltoon tulee edelleen kehittää huomioimaan eri oppilasryhmien yksilölliset tarpeet: Tehostetun ja erityisen tuen tarpeessa oleville on kehitettävä toimintamalleja ja menetelmiä, jotka riittävästi vastaavat heidän tarpeisiinsa.

30.8.2022 ➤ Opiskeluhoolto siirtyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestettäväksi 1/2023 alkaen.

Sivistyslautakunta

Vuoden 2021 keskeiset asiat

- Henkilöstö
  - Henkilökunnan suuri vaihtuvuus on edelleen jatkunut.
  - Työturvallisuusilmoitusten määrä on kasvanut merkittävästi, erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetustoimessa.
  - Covid 19-pandemia on vaikuttanut henkilökunnan hyvinvointiin: työssä jaksamiseen ja viihtymiseen.
  - Lautakunta on tehnyt budjettiin vaikuttavia päätöksiä henkilöstöresursoinnista:
    - Määräaikaisia opettajia ei palkata kesäksi. (Vaikutukset tulevat vuodesta 2021 alkaen.)
    - Jatkossa määräaikaiset opettajat palkataan kesäksi.(Vaikutukset tulevat vuodesta 2023 alkaen.)
- Talous
  - Toimintakate ylittyi 445 911 €. Ylitys selittyy opetuksen tulosalueen 799 226 € ylityksellä, joka muodostuu henkilöstökuluista ja muista toimintakuluista. Opiskeluhuollontoimintakate oli 96,85. Varhaiskasvatuksen tulosalueen alitus 346 703 € kompensoi ylitystä lautakuntatasolla.

Sivistyslautakunta

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Henkilökunnan työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen on kiinnitettävä erityishuomiota selvittämällä uupumisen ja poissaolojen yleisimmät syyt ja lähestymällä näitä asioita ratkaisukeskeisesti, yhteistyössä henkilökunnan kanssa.
- Työturvallisuusilmoitusten määrä on kasvanut merkittävästi, erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetustoimessa. Ilmoitusten taustasyitä on tutkittava huolellisesti sekä pohdittava konkreettisia keinoja ja toimia tilanteen parantamiseksi.
- Tarvittaessa on pyrittävä järjestämään koulutusta ja pohdittava soveltuvia lisäapukeinoja esim. tehostetun ja erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten kanssa pärjäämiseksi, arkipäiväisessä työssä.
- Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten/nuorten ja perheiden asianmukainen tuensaanti on varmistettava sekä varhaiskasvatuksessa että kouluissa ja myös sosiaalihuollon perhetyössä.

Sivistyslautakunta

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Toteutettujen hankkeiden ja erilaisten toimenpiteiden osalta olisi hyvä pohtia, että olisiko joissakin tilanteissa tarpeellista ja hyödyllistä tehdä vaikuttavuusarviointeja ja siten tuoda esiin saavutetut hyödyt.
- Talousarvioylitys on ollut huomattava. Budjettia laadittaessa informaation täsmällisyyteen on syytä kiinnittää huomiota tulevaisuudessa, jotta lautakunta saa riittävän asianmukaisen tiedon päätöksentekonsa pohjaksi. Mikäli joitakin asioita ei pystytä rahamääräisesti ennustamaan budjettia valmisteltaessa, on kuitenkin syytä nostaa mahdolliset tulossa olevat lisäkustannukset lautakunnalle selkeästi tiedoksi, mahdollisimman hyvissä ajoin.
- Päätöksenteon läpinäkyvyyden ja avoimuuden lisääminen tulee ottaa tavoitteeksi: päätösten perustelut tulee merkitä täsmällisemmin näkyviin pöytäkirjoihin, samoin eriävien päätösehdotusten tärkeimmät perustelut, etenkin jos eriävä päätösehdotus on lopullinen päätös.
- Kunnanvaltuuston tahtotila tulee huomioida asianmukaisesti kaikessa päätöksentekoon liittyvässä valmistelutyössä.

Perusturvakuntayhtymä Karviainen

Vuoden 2021 keskeiset asiat

- Covid 19- epidemia leimasi edelleen vuoden 2021 toimintaa
- Suoritettiin useita toiminnallisia ja rakenteellisia uudistuksia, joilla parannettiin toiminnan tuloksellisuutta
  - Vuosien 2020-2021 aikana Perusturvakuntayhtymä Karviaisessa on aloitettu useita palveluiden laadun, tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Toimenpiteiden lähtökohtana on ollut varautua toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin lisäämällä palveluiden tuottavuutta, laatua ja vaikuttavuutta. Sosiaali- ja terveydenhuollon keskeinen haaste on ikärakenteen, lainsäädännön ja muun palveluiden kysynnän kasvun aiheuttamaa palveluiden voimakas kustannusten nousu.
  - Valmistauduttiin SOTE-uudistukseen, jossa hallinnointi siirtyy Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueelle 1.1.2023

Talous

- Korona toi huomattavia haasteita talouden ennustamiseen. Vuoden aikana myönnettiin lisämääräraha Karviaisen toimintaan, mutta lopulta Vihdin osalta alittuivat sekä alkuperäinen, että muutettu talousarvio.
- Koronasta aiheutuneet lisäkustannukset olivat vuonna 2021 noin 6,4 M€.
- Erikoissairaanhoidon kulut laskivat, koska korona vähensi kiireettömiä toimenpiteitä. Toisaalta tämä kasvatti hoitovelkaa.
- Kohtuullisen hyvä tulos verrattuna yleiseen sosiaali- ja terveyshuollon menojen kasvuun. Vihdin osalta kustannukset nousivat 1%.
- Karviainen onnistui VIHTA-talousohjelman mukaisissa säästötoimissa.
- Palveluiden saatavuus on heikentynyt merkittävästi.

Perusturvakuntayhtymä Karviainen

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Talouden lukujen valossa vuosi meni hyvin, mutta palveluiden saatavuus on heikentynyt merkittävästi.
- Palvelutuotannon tehostamista, toiminnan organisointia ja kehittämistä on jatkettava edelleen siten, että palveluiden saatavuus paranee.
- Covid -19 –pandemian jälkihoitoon ja hoitovelan purkamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.
- Ikärakenteen muutokset on huomioitava kaikessa päätöksenteossa ja varmistettava että kunta täyttää sille asetetut lakisääteiset veloitteet palvelujen järjestämisessä.
- Tilinpäätökseen tulee lisätä jatkossa myös edellisten vuosien asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset.
- Lastensuojelun määräaikojen valvontaan ja kirjausten oikeellisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Hyvinvointilautakunta

Vuoden 2021 keskeiset asiat

Kirjasto

- Kirjastotoimi oli avoinna ja kiinni rajoitusten mukaan.
- Toimintasäännön muutos kirjastotoimenjohtajan päätäntävaltaan, jonka johdolla vastaisuudessa kirjastotoimenjohtajalla on valta päättää kunnankirjastojen tarkoista lainamääristä ja -ajoista
- Elokuussa astui virkaan uusi kirjastotoimenjohtaja, jonka virkanimikkeeksi tuli kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja

Museo

- Vuoden 2021 alussa tehtiin merkittävä päätös Vihdin museon siirtymisestä Kuntalaan, joka remontoidaan vuoden 2022 aikana.

Kulttuuripalvelut

- Yleisö tapahtumia oli niukasti pandemian vuoksi. Elokuun Vihti-päivä kirkonkylällä voitiin kuitenkin pitää.
- Hiidenopiston toiminta oli myös osin tauolla.

Hyvinvointilautakunta

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Rajoitusten poistuessa ja toiminnan normalisoituessa, on hyvä tarkistaa eri tulos- ja toiminta-alueiden toimivuus ja tarpeet.
- Edelleen on ajankohtaista kehittää kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaa, jotta kunta on houkutteleva myös uusille asukkaille.
- Otalammen kirjaston muuttaminen myös omatoimilainaukseen on hyvää kehitystä.

Elinvoimalautakunta

Vuoden 2021 keskeiset asiat

- Etelä-Nummelan koulukeskuksen rakentamispäätös tehtiin, kunnan historian suurin investointi
- Tehtiin päätös selvittää Nummelan vedenpuhdistamon uudistamista ja Kirkonkylän puhdistamon korjaamista ensisijaisena vaihtoehtona
- Strateginen yleiskaava saatiin lainvoimaiseksi, mikä oli nykylainsäädännön eli v. 2000 jälkeen ensimmäinen kerta
- Hyväksyttiin kolme asemakaavaa
- Hyväksyttiin maaseuturakentamisen yleiset periaatteet
- Etelä-Nummelan työpaikka-alueen kaavan valmistelu eteni ja se hyväksyttiin alkuvuodesta 2022
- Kevyen liikenteen väylien priorisointisuunnitelma tehtiin, se valmistui myös alkuvuodesta 2022
- Omakotitontteja luovutettiin 18 kpl (v. 2020 26 kpl)
- Maata hankittiin 107 hehtaaria
- Uudisrakentaminen piristyi aiemmista vuosista

Elinvoimalautakunta

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Uusien kaavojen (3 kpl) oli hienoa, samoin uusia kaavoja on valmisteilla, joista osa on jo hyväksytty v. 2022 – yleisesti ottaen kaavoitusprosessin hitaus on kuitenkin ongelma, jonka ratkaisua on pohdittava
- Omakotitonttien myyntiä ja vuokrausta on pyrittävä vauhdittamaan
- Ulkoliikuntapaikkojen ylläpidon sekavat järjestelyt sekä hoitotilanteen digitalisaation totaalinen puuttuminen aiheuttaa käytännöllisiä ongelmia asukkaille sekä mainehaittaa verrattuna lähikuntiin
- Kevyen liikenteen väylästön kehittämiseen on saatava vauhtia, nykytilanne on huono, eikä etenemisvauhti ole ollut riittävä
- Maankaatopaikka-asia on ratkaistava pikimmiten
- Kunnan markkinointi on ollut varsin heikolla tasolla verrattuna kilpailijakuntiin, johtuen hyvin pienistä resursseista

Ympäristölautakunta

Vuoden 2021 keskeiset asiat

- Lautakunnan tehtävät liittyvät pääosin lupa- ja valitusasioiden lausuntoihin

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Rakennusvalvonnan pitkät lupakäsittelyajat on saatava lyhyemmiksi
- Ympäristövalvonnassa oli vuonna 2021 huomattava henkilöstövajaus

V/HTV